

ACOR adviesaanvraag op *Richtlijn Afvalinzameling huisvuil*

Datum ACOR	:	26-10-2023
Dossiernummer ACOR	:	2023-058
Locatie	:	De hele stad
Aanvrager	:	Rik de Nooijer
Betreft	:	ABC buitenruimte richtlijn afvalinzameling huisvuil
Samenvatting van aanvraag	:	Aanleiding voor deze richtlijn is de lastige zoektocht naar locaties voor ondergrondse afvalcontainers. In de praktijk vinden regelmatig langdurige gemeentelijke discussies plaats over de locatie van de ondergrondse afvalcontainers. Het gaat dan vooral over de aantasting van de belevingswaarde van de buitenruimte door de plaatsing van een afvalcontainers. Argumenten uit de Rotterdamse stijl worden vaak ingezet terwijl die vooralsnog geen duidelijke uitspraken over afvalcontainers doet. Maar plaatsing van voldoende containers in de buitenruimte op redelijke loopafstand van de gebruikers is nu eenmaal nodig en bovendien een verplichting van de gemeente (een zorgplicht). Deze richtlijn doet een aantal richtinggevende uitspraken en heeft als doel het plaatsingsproces zorgvuldig maar ook sneller te laten verlopen. Daarnaast wordt een beleidswijziging vermeld namelijk de duidelijke voorkeur voor ondergrondse restafval containers ten op zichte van huiscontainer (de kliko) op eigen terrein. Deze richtlijn is tot stand gekomen door middel van 4-tal uitgebreide overleggen tussen SB schoon en RWM.
Secretariaatsadvies	:	Akkoord op deze richtlijn en waar nodig nog finetunen in de werkgroep ABC buitenruimte richtlijnen.
Voorgesteld advies ACOR	:	Akkoord op deze richtlijn
Vervolgprocedure	:	Terugkoppeling naar aanvrager.
Bijlagen	:	De richtlijn

NB: Dit advies is bindend voor Stadsbeheer, Stadsontwikkeling Stedelijke inrichting. Wil de aanvrager (niet zijnde Stadsbeheer, Stadsontwikkeling) afwijken van dit advies zal de aanvrager moeten escaleren via directeur Openbare Werken SB en directeur Stedelijke Inrichting SO.

Afvalinzameling voor huisvuil

versie 20 oktober 2023

Onderwerp	Afvalinzameling bij woongebouwen
Algemeen beleid	Vier verschillende inzamelsystemen 1. Wijkcontainers in de openbare ruimte: ondergrondse of halfverdiepte containers voor restafval, papier en glas, bovengrondse containers voor textiel en cocons met rolcontainer voor gft+t. Ondergronds restafval en papier kan ook geperst worden in hetzelfde type container; 2. Huiscontainers op eigen terrein (kliko's, 140/240 liter) bij grondgebonden woningen voor papier en gfe+t; bij grondgebonden nieuwbouw wordt al ingezet op wijkcontainers voor restafval, in bestaande wijken worden huiscontainers restafval langzamerhand vervangen door wijkcontainers; 3. Inpandige perscontainers in grote woontorens voor restafval en papier; 4. Inpandige rolcontainers 1100 liter voor restafval en papier. Zorgplicht inzameling huishoudelijk afval De inpassing van wijkcontainers moet zorgvuldig gebeuren en is niet altijd even makkelijk. De gemeente heeft echter een zorgplicht voor afvalinzameling van bewoners (en een bepaalde categorie bedrijven). Dat kan betekenen dat voorzieningen als wijkcontainers op een ruimtelijke niet ideale locatie geplaatst moeten worden om bewoners toch enigszins redelijk te kunnen bedienen, maar ook om containers goed en veilig te kunnen ledigen. Vanzelfsprekend worden dit soort situaties zoveel mogelijk voorkomen door integraal overleg. Afvalinzameling bij bouwblokken zonder gemeenschappelijke ruimte De wijkcontainer is hier de enige vorm van inzameling, zowel voor restafval, glas, papier en gfe+t. Afvalinzameling bij woontorens, flats, appartementencomplexen Voorkeur gaat uit naar wijkcontainers in de openbare ruimte. Deze containers zullen meestal in openbaar gebied geplaatst kunnen worden maar kunnen in principe ook op particulier terrein worden gezet. Voorwaarde is dat de ruimtelijke inpassing van de wijkcontainers voldoende ruimtelijke kwaliteit heeft. In het centrum en stadswijken kan het behalen van voldoende ruimtelijke kwaliteit lastig zijn. Dan zijn drie oplossingen mogelijk: • persende ondergrondse containers voor restafval en papier, die halveren het aantal te plaatsen wijkcontainers voor die fracties; • inpandige stationaire persen die het afval in losse modules persen die per stuk geleegd worden. Dit is wel een installatie die in overleg met de ontwikkelaar makkelijker aan de voorkant in nieuwbouw te integreren is dan achteraf in bestaande bouw; • In het uiterste geval kan een uitzondering gemaakt worden voor een van oudsher gebruikelijke inpandige containerruimte met rolcontainers. Gebruik van inpandige rolcontainers is echter onwenselijk omdat de rolcontainer

	arbotechnisch slechter is (forse lichamelijke belasting voor beladers), de exploitatielasten aanzienlijk hoger zijn en omdat de impact op de buitenruimte te groot is: er zijn zeker vijf rolcontainers nodig zijn ter vervanging van één ondergrondse container en die vijf rolcontainers staan minstens twee keer per week op de ophaaldagen de hele dag buiten. Afvalinzameling bij grondgebonden woningen In het verleden is bij grondgebonden woningen vooral de keuze gemaakt voor inzameling met huiscontainers op eigen terrein voor restafval, papier en gfe+t. Alleen tijdens de inzameling worden de huiscontainers kortdurend langs de weg gezet. Bij papier en gfe+t heeft de huiscontainer nog wel de voorkeur. In bestaande mixwijken wordt actief ingezet op transformatie naar wijkcontainers voor restafval, bij nieuwbouwwijken worden wijkcontainers voor restafval al meegenomen in de planvorming. Overgang naar wijkcontainers voor restafval in plaats van huiscontainers komt voort uit arbotechnische overwegingen (minder lichamelijke belasting voor beladers) maar ook uit beleidsmatige overwegingen (beter scheidingsresultaat door thuis te scheiden en met het restant naar een wijkcontainer te moeten lopen).
Richtlijnen	1. <u>Bij wijkcontainers</u> Dit zijn altijd onderlossende containers (behalve de rolcontainers gfe+t in hun kleine cocons). Meestal ondergronds maar als dat in verband met de ondergrond niet mogelijk is kan gekozen worden voor een halfverdiepte container. De ondergrondse containers hebben een diepte van ca. 3 meter en een volume van 5 m³. De halfverdiepte containers worden ca. 40 cm verdiept aangebracht en hebben ene volume van 2,8 m³. Als de ruimte beperkt en het aanbod van afval groot is (soms bij hoogbouw) kan een ondergrondse perscontainer worden ingezet. Deze container kan twee keer het volume van de standaard container aan door het afval in de container samen te drukken (container is verder gelijk in afmetingen en uiterlijk). Bij een persende wijkcontainer komt wel een bovengrondse aansluitkast te staan. Verdeling • Benodigde aantallen: uitgangspunt is 1 ondergrondse container restafval op 60 woningen. Daadwerkelijk benodigde aantal wijkcontainers per project te bepalen door de beheerder inzamelmiddelen van het gebied, op basis van type bebouwing, type bewoning, aantal woningen versus loopafstand (zie hieronder). Voor glas en papier is het uitgangspunt een goede verdeling over de buurt/wijk (meer papier dan glas). • Glas en papier in ieder geval zoveel mogelijk in de buurt van of aan looproutes naar supermarkten; daarbuiten bij voorkeur geclusterd met restafval. • Betrek locaties en capaciteit van bestaande wijkcontainers in de nabije omgeving bij de planvorming. • In geval van opheffen bestaande inpandige containerruimten: niet alleen de aanwezige inpandige fracties restafval en (meestal ook) papier als wijkcontainers plaatsen maar bij voorkeur ook wijkcontainers voor glas en gfe+t.

- Verdeling wijkcontainers restafval bij laagbouw zal een combinatie moeten zijn van afwegingen op basis van aantal woningen en loopafstanden.

Ruimtelijke aspecten landschappelijk

- Zoveel mogelijk in de zone met parkeervakken. Waar in parkeervakken geparkeerd wordt kan in veel gevallen ook een container geplaatst worden. Soms wordt er echter ergens geparkeerd maar is dat ruimtelijk niet gewenst.
- Bij een singel de container in principe aan de woningzijde en niet aan de groene waterzijde. De groene waterzijde van een singel is namelijk in principe ook vrij van parkeren. Als aan de groene waterzijde wel geparkeerd wordt is plaatsing van een container aan de groene waterzijde wel mogelijk (zie richtlijn hierboven).
- Bij een kade de container in principe aan de woningzijde en niet aan de waterzijde. De waterzijde van een singel is namelijk in principe ook vrij van parkeren. Als aan de waterzijde wel geparkeerd wordt is plaatsing van een container aan de waterzijde wel mogelijk (zie richtlijn hierboven).
- Vermijd zoveel mogelijk plaatsing in groen, pleinen en kades. Pleinen en groen zijn bedoeld voor verblijven en spelen. Containers (en parkeren) zijn daarom ongewenst op pleinen en in groen.
- In beschermd stadsgezicht worden alleen ondergrondse containers toegepast.

Ruimtelijke aspecten functioneel

- Voorkeur voor plaatsing voor blinde gevel of op breed trottoir.
- Buiten de (verwachte) kroonprojectie van bomen
- Voor een persende ondergrondse container is een aansluitkast nodig (340V); er kunnen drie persende containers op één kast worden aangesloten.
- Niet op calamiteiten route (brandweerpad). Deze is standaard 4.50 m breed.
- Een brandkraanaansluiting (putje met deksel in trottoir) moet rondom een vrije ruimte van één kubieke meter hebben. Deze ruimte is noodzakelijk voor hanteren opzetstukken en brandslangen.
- Een container moet minimaal 80 cm van de kop van een parkeervak verwijderd zijn in verband met oversteek bumpers (band plus twee tegels in het meest voorkomende trottoir); zie SWD.
- Bij plaatsing betonputten gelden minimale afstanden tot kabels en leidingen, gemeten vanaf de stalen bekisting die bij plaatsing gebruikt wordt.

Verkeersveiligheid

- Tijdens het legen mag geen gevaarlijke verkeerssituatie ontstaan.
- Container mag belangrijke zichtlijnen die betrekking hebben op verkeersveiligheid niet blokkeren.
- De ledigingskraan draait niet over het fietspad.
- De ledigingskraan draait (bij voorkeur) niet over geparkeerde auto's.

Functionele eisen gebruikers

- Beschikbare doorloopruijnte trottoir minimaal 90 cm (of 100 cm?) vanaf de traanplaat.
- Voorkom geluidsoverlast bij glascontainers door locatiekeuze.

Functionele eisen lediging

- Bereikbaarheid voor ledigingsauto, denk hierbij aan doodlopende of smalle straten en opstoppen op doorgaande wegen.
- De maximale afstand vanaf de kraan in het midden van de ledigingsauto tot het midden van de container is 7 meter. Oftewel: 1,25 m (midden van de wagen tot de rand rijbaan) + 5,75 meter (rand rijbaan tot midden container). Anders gezegd: midden van de container op uiterlijk 5,75 meter vanaf de rand rijbaan. Put is 1,8 meter in het vierkant, daarmee is de afstand rand rijbaan tot rand put 5,75 meter minus 0,9 meter, oftewel: rand betonput op uiterlijk 4,85 meter van de rijbaan.
- Tilhoogte: 10 meter vrije ruimte nodig boven betonput en boven ledigingswagen en de route daartussen.
- Voldoende ruimte om te stempelen buiten de contour van de ledigingswagen; rijbaan bij een locatie dient over voldoende lengte gefundeerd te zijn (repack).
- Lichtmasten moeten zich buiten de draaicirkel van de kraan bevinden. Indien nodig en mogelijk de lichtmasten verplaatsten.
- Op veilige afstand van bovenleidingen van openbare verlichting of tram. Minimale afstand van xx meter vanaf het middelpunt van het voertuig tot de bovenleiding van de tram (*vraag staat uit bij arbodeskundige*).
- Op minimaal 5 meter afstand van vrijstaande reclamevitruines.
- Persende ondergrondse containers (restafval, papier) moeten direct aan de band geplaatst worden (band plus tegel vanaf rijbaan) vanwege te tillen gewicht.

Overige aandachtspunten

- Brandweerkranen en straatkolken, trottoirkolken en rioolputten.
- Afsluiters van diverse diensten.
- Nutskasten zoals elektra, gas, data en verkeerslichtinstallaties.
- Balkons en luifels.
- Vergunde standplaatsen en terrassen.
- Oplaatplaatsen elektrische voertuigen, parkeermeters.

Ondergrondse inpassing

- Locatie dient vrij te zijn van kabels en leidingen in de ondergrond, niet alleen bij plaatsing betonput (zie hieronder), maar ook in geval van verwijderen (i.v.m. verplaatsen locatie of vervangen kapotte put) of ophogen.
- Voor het plaatsen van de ondergrondse container heb je een werkruimte nodig van 3 x 3 meter tussen de kabels en leidingen. Afstand van buitenkant put/mal tot elektriciteit of gas moet soms meer zijn. Bij elektriciteit varieert de afstand van 0,5 tot 1,5 meter (vanuit mal gemeten). Dit is afhankelijk van het type spanning (laag, midden, hoog) en of er verbindingsmoffen en/of aftakmoffen in de buurt zijn. Voor gas (lage druk, hoge druk, gietijzer of pvc) varieert de afstand tussen 0,5 meter en 2 meter (vanuit de mal gemeten). Hier dient er altijd overleg plaats te vinden met Stedin.
- Wortelstructuur bomen (rekening houden met trekwortels aan de westkant van de boom).
- Hoog grondwaterpeil kan ingraven lastig maken.

2. Bij inpandige perscontainers

Het afval wordt sterk samengedrukt door een stationaire pers in een inpandige ruimte (deel van parkeergarage bijvoorbeeld). De (vol)geperste verwisselbare modules worden regelmatig geleegd door een apart voertuig. De oplossingen zijn maatwerk en richtlijnen zijn hiervoor nauwelijks te geven. Wel noodzakelijk om al bij uitwerking van

	het ontwerp van het gebouw met de ontwikkelaar en Stadsontwikkeling in overleg te treden over deze oplossing. 3. <u>Huiscontainers</u> Standaard wordt gewerkt met drie containers namelijk rest, papier en gfe+t per perceel/grondgebonden woning. De bewoner moet op vaste dagen de huiscontainer op een afgesproken plaats langs de weg zetten. • De locatie waar de containers langs de weg geplaatst moeten worden zijn standaard niet voorzien van een markering. Alleen in uitzonderlijke gevallen blijkt dat wel noodzakelijk. Dan is een symbooltegel in de bestrating meestal voldoende. • Per woning in ieder geval 1 huiscontainer gfe+t en 1 huiscontainer papier; voor restafval worden bij recente en toekomstige grondgebonden nieuwbouwplannen wijkcontainers op het inrichtingsplan opgenomen. 4. <u>Inpandige rolcontainers</u> Deze containers staan in een speciale containerruimte van een gebouw. • plaatsing gemiddeld twee dagen in de week op het trottoir. • Opstelplaats zo dicht mogelijk bij de weg. • Beschikbare doorloopruimte trottoir minimaal 1,8 meter. • Inritband waarmee de container de weg op gereden kan worden. • Zie bijlage voor rekenformule benodigde aantallen.
Aanvullingen	De volgende innovaties kunnen inpassing van de OLC mogelijk vereenvoudigen: 1. <u>De bioafval verzameltank</u>. Door een afvalvermaler in het appartement komt het organische afval via een standleiding in een verzameltank. Deze tank wordt door de gemeente leeggezogen met een speciaal daarvoor bestemd voertuig. Door bioafval te scheiden neemt het volume van het restafval met ongeveer 15% af waardoor er minder restafvalcontainers nodig zijn. Het eerste project in Rotterdam met deze manier van afvalscheiden moet nog plaats vinden. Het is vooral toepasbaar bij nieuwbouw. De insteek is verplichting bij nieuwbouw waarbij het commercieel aantrekkelijk lijkt te zijn door de hoeveelheid dure ruimte die je bespaart op de begane grond. Omdat het systeem alleen voor bioafval werkt is daarnaast nog een afvalverzamelstelsel voor het overige afval nodig. 2. <u>De persende ondergrondse papiercontainer</u>. Ook oud papier en karton is te persen, net als restafval. Werkend model is getest, nog niet geëvalueerd, aanpassingen zijn in onderzoek.
Procedure	Plaatsing ondergrondse containers in de buitenruimte Initiatief SB schoon. Advisering via Kendoe. Gegeven de toenemende drukte in de ondergrond, de eisen voor afstand houden tot die groeiende hoeveelheid leidingen en het feit dat veel leidingen in het verleden dicht tegen putten gelegd zijn, is het raadzaam om bij herinrichtingen ook de optie 'locatie handhaven op de huidige plek' nadrukkelijk open te houden. Opheffen van inpandige containerruimte. Bij nieuwbouw met stedenbouwkundig plan: overleg en eventuele inpassing met SB Schoon, stedenbouwer en landschapper in het planteam. Bij nieuwbouw zonder stedenbouwkundig plan: overleg en eventuele inpassing met SB Schoon, stedenbouwer en landschapper.

	Bij bestaande bouw: overleg en eventuele inpassing met SB schoon en landschapper.
Financiering	SB Schoon en/of projectontwikkelaar
Partijen ambtelijk	SB, SO R&W,
Stedelijk beleidskader	• Grondstoffennota 2023-2026 • Afvalstoffenverordening Rotterdam 2009 en Uitvoeringsbesluit afvalstoffen Rotterdam 2018 • Hoogbouwvisie 2019 (is in ontwikkeling, vaststelling najaar 2019)
Juridische basis	
Vaststelling	Directie SB en directie SO
Communicatie	Intern: RIO

De richtlijn is uitgangspunt bij advisering. Afwijken van de richtlijn is mogelijk maar alleen grondig gemotiveerd en in goed en integraal overleg. Het besluit om te mogen afwijken van deze richtlijn kan op niveau van de advisering worden genomen. In veel gevallen is dat het Kendoe niveau. Deze richtlijn is in goed overleg gemaakt. Mocht blijken dat de richtlijn op bepaalde onderdelen niet werkzaam is of onvolledig is kan de richtlijn worden aangepast. Verzoeken kunnen gestuurd worden naar de ACOR (acorstadsontwikkeling@rotterdam.nl).